

NOTAT

27. april 2015
Center for Bygninger

Resumé af høringsnotat vedrørende nyt bygningsreglement (BR15)

Indledning

Bygningsreglementet (BR15) har været i høring i perioden 6. februar til 20. marts 2015. Dette notat indeholder en kortfattet gennemgang af de kommentarer, der er kommet til de væsentligste ændringer i forbindelse med høringen af nyt bygningsreglement, BR 15, samt håndteringen af disse kommentarer.

For en gennemgang af alle høringssvar henvises der til det komplette høringsnotat. Der er modtaget i alt 97 høringssvar.

BR15 har været i økonomisk høring hos både kommuner (KL) og regioner (DR), og ingen af parterne mener, at de foreslåede ændringer af bygningsreglementet medfører økonomiske konsekvenser i form af DUT-krav.

Krav til vinduers overfladetemperatur

Ophævelsen af overfladetemperaturkravet til vinduer er det emne i høringen, hvortil der er afgivet flest høringssvar.

Høringssvarene afspejler to forskellige holdninger i branchen til forslaget om at ophæve kravet til vinduers overfladetemperatur. Den ene del af branchen er utilfredse med det nuværende krav, som de mener åbner op for, at andre EU-lande kan fastsætte nationale særkrav, der vil kunne udelukke danske produkter fra markedet. Den anden del af branchen er fortalere for at opretholde kravet, fordi de mener, at en ophævelse vil betyde kondensproblemer med dårligt indeklima til følge. Sidst i dette notat findes en oversigt opdelt på hhv. høringssvar afgivet til støtte for forslaget, og høringssvar afgivet imod forslaget.

I løbet af 2014 er der gennemført en grundig analyse af overfladetemperaturkravet samt afholdt en række møder med en lang række af branchens aktører. Tre forskellige modeller har været diskuteret: 1) fastholdelse af kravet i BR15, 2) indførelse af vejledningstekst med temperaturangivelse som erstatning for kravet og 3) indførelse af vejledningstekst uden temperaturangivelse som erstatning for kravet.

Den gennemførte analyse har vist, at kondens på vinduer primært er en brugsmæssig gene. I de overfladetemperaturniveauer, som vil være normale for vinduer, der overholder det energimæssige kravniveau i BR15, vil der kun optræde kondens ganske få timer om året, hvis der er tilstrækkelig ventilation.

Et eventuelt krav eller vejledning på 11 °C vil kun have meget begrænset betydning for vinduer på det danske marked, da vinduer der overholder BR15 typisk vil have en overfladetemperatur over 11 °C. Der er foretaget en gennemgang af de danske vinduer i energimærkningsordningen for vinduer, samt en screening af de omkringliggende markeder, der ikke har krav til overfladetemperatur. Det har ikke været muligt at finde vinduer, der har en overfladetemperatur under 11 °C og samtidig overholder kravene i BR15 til den energimæssige ydeevne af vinduer. Det viser, at innovationen i markedet mod overholdelse af energikravene til vinduer har sikret højere overfladetemperaturer.

Det er derfor fortsat konklusionen, at der ikke længere er behov for fastholdelse af et krav om vinduers overfladetemperaturer. En fjernelse af kravet vil endvidere medføre en forenkling af bygningsreglementet og samtidig sikre, at Danmark ikke går enegang og har særkrav, som kan fordyre byggeriet.

I lyset af den omfattende debat, der har været af spørgsmålet om overfladetemperatur, vil der inden udgangen af 2016 blive gennemført en undersøgelse af, hvorledes en fjernelse af kravet om overfladetemperatur har påvirket markedet for vinduer.

Energiramme for nye bygninger

Der er generel opbakning til stramningen af energirammerne for nye bygninger i BR15. Der er ikke kommet kritiske høringsvar om minimumskrav til energirammen i BR15.

Energirammer for eksisterende bygninger

Der er opbakning til indførelse af energirammer for eksisterende bygninger i forbindelse med renoveringer som alternativ til opfyldelse af visse nuværende komponentkrav. De indkomne høringsvar reflekterer, at nogle parter mener, at de foreslåede energiklasser er for ambitiøse, mens andre mener, at de er for lempelige. Energistyrelsen har fastlagt niveauet på en måde, så det er muligt for alle bygninger at overholde energirammerne for eksisterende bygninger, hvis der gennemføres en større renovering af bygningen. Hvis der ikke gennemføres en større renovering, vil det i stedet være muligt at fortsætte med overholdelse af de allerede eksisterende krav til opgradering af de renoverede bygningsdele.

Energistyrelsen vil følge udviklingen på renoveringsmarkedet nøje, og effekten af indførelsen af energiklasserne vil blive evalueret, når branchen har haft tid til at bruge klasserne.

Energifaktorer

I høringsudgaven til af BR15 er der lagt op til en fastholdelse af de energifaktorer, som er gældende for byggeri i dag. Energifaktorerne er de faktorer, der benyttes til at omregne energibehovet i bygningen til primærenergi. Der er derfor tale om en vægtning mellem forskellige energiformer, hvilket er i overensstemmelse med metodikken i bygningsdirektivet.

Diskussionen om energifaktorerne er rejst af flere parter, på trods af, at der i BR15 ikke lægges op til en ændring af værdierne i forhold til, hvad der var udmeldt i BR10.

Der er kommet en række kommentarer, der peger i forskellig retning. Dansk Fjernvarme ønsker energifaktorer for fjernvarme mindsket, mens HMN Naturgas ikke mener, at der er be-

grundelse bag indførelse af en energifaktor på 0,8 i BR15. Dansk Energi mener, at energifaktorerne modarbejder den nødvendige udvikling af energisystemet.

Energifaktorerne afspejler den mængde energi, der medgår til at producere den energi, der leveres hos forbrugeren.

Energifaktorerne fastholdes i BR15 på 0,8 for fjernvarme og 2,5 for el, hvilket var udmeldt til lavenergiklasse 2015 i BR10.

Energistyrelsen har ved fastholdelsen af 2015-klassens energifaktorer for el og fjernvarme lagt vægt på, at forsyningsformerne, især varmepumper og fjernvarme, sidestilles i bygningsreglementet. Dermed bliver det op til det enkelte projekt at vurdere, hvilken forsyningsform, der er den mest fordelagtige for det enkelte projekt. Der er marginale ændringer i de reelle bruttoenergifaktorer, der var 2,29 for el og 0,83 for fjernvarme i 2012, men for at sikre en stabilitet i energiberegningerne, og for at gardere sig imod pludselige ændringer, der kan have stor betydning for planlagte og igangværende projekter, fastholdes energifaktorerne på det allerede udmeldte niveau.

Ecodesign-krav

Tilpasning af bygningsreglementet til EU's codesign-forordninger om krav til installationer i bygninger har ikke givet anledning til mange bemærkninger. Enkelte høringsparter har nævnt, at de værdsætter, at der gøres en indsats for at fremme konkurrencen på tværs af grænserne. Der er dog også enkelte aktører, der gerne vil bibeholde de danske særkrav, primært på varmepumper.

Skift til codesign-kravene forventes at ville medføre en styrket konkurrence på tværs af grænserne, en styrkelse af produktiviteten i byggeriet, og det vil udgøre en regelforenkling.

For de fleste af de omfattede produkter er der ganske lille eller ingen forskel i kravniveau. Den største forskel er på varmepumper, hvor kravniveauet sænkes. Det må dog forventes, at mange fortsat vil vælge varmepumper, der er bedre end mindstekravet, da varmepumper, der har en bedre effektivitet end minimumskravene giver en fordel i forbindelse med den samlede energirammeberegning i et byggeri. Samtidig forventes det, at et prisfald på varmepumper vil medføre et øget marked for varmepumper. Der holdes derfor fast i ændringen til codesign-kravene.

Indregning af VE i energirammen

Princippet i det nuværende BR10 er, at VE fra VE-anlæg, som solceller eller vindmøller, kan godskrives i energirammen. Det vil sige, at har en bygning egenproduktion af VE, er kravene til bygningens klimaskærm tilsvarende mindre. For at undgå ekstreme tilfælde, hvor produktion af VE sker i en sådan grad, at klimaskærmen bliver uacceptabelt ringe, er der samtidig fastsat mindstekrav til klimaskærmen.

I 2012 blev der ændret i reglerne, så alene den del af egenproduktionen af vedvarende energi, der anvendes til bygningens drift, kan indregnes i energirammen. Bygningsdrift er energi til opvarmning, varmt brugsvand, køling, ventilation og pumper samt belysning i visse bygninger. Denne ændring har medført, at i et fjernvarmeopvarmet hus, hvor elbehovet til bygningsdrift vil være begrænset til en cirkulationspumpe til varmeanlægget og et eventuelt ventilati-

onsanlæg, vil kun en meget lille del af produktionen af el fra VE kunne indregnes i energirammen. Endvidere er det i de fleste fjernvarmeområder ikke fordelagtigt at etablere individuel solvarme. I fjernvarmeområder er der derfor begrænsede muligheder for at indregne VE i energirammen.

Reglerne om modregning af VE i energirammen giver således en fordel for de varmepumpeopvarmede huse, som kan opføres med mindre isolering og ofte billigere. Det skævvrider ligestillingen mellem forsyningsformerne og betyder, at kravet til isoleringsniveau er højere, når der skal opføres et fjernvarmeopvarmet hus end et varmepumpeopvarmet hus.

Derfor ændres princippet i BR15 for indregning af produktion fra elproducerende VE-anlæg, således at der kan indregnes VE i energirammen i alle bygningstyper med op til 25 kWh/m² pr. år.

Der er indkommet en række kommentarer om ændringen i forhold til, hvor meget vedvarende energi der kan indregnes i energirammen. Nogle aktører mener, at der kan indregnes for meget vedvarende energi, mens andre mener, at grænsen er for lav. Desuden mener visse aktører, at vedvarende energi helt skal ud af energirammeberegningen.

Niveauet på 25 kWh/m² pr. år i primærenergi er sat efter, at alle typer bygninger ville kunne opføres med denne begrænsning, inklusive de mange hospitalsbyggerier. Samtidig vil grænsen betyde, at der er en rimelig sikkerhed for, at den elproduktion, der er i bygningen, kan bruges direkte i bygningen, når den produceres.

Grænsen på 25 kWh/m² pr. år sammenholdt med de øvrige krav til bygningens klimaskærm vil sikre en god energimæssig ydeevne for alle bygninger. Det vil ikke være muligt at opfylde BR15-kravet alene gennem f.eks. opsætning af solceller. Det sikrer bl.a. kravene til vinduer og det dimensionerende transmissionstab. Det fastlagte niveau er en afvejning mellem klimaskærms opgradering og vedvarende energi, der i begrænset omfang kan medvirke til at forbedre bygningens energimæssige ydeevne.

Forbud mod installation af olie- og naturgasfyr

Forslaget til ændring af bygningsreglementet omfattede oprindeligt også en ændring af bestemmelsen om forbud mod installation af olie- og naturgasfyr, som Kommissionen har vurderet kan være i strid med princippet om varernes frie bevægelighed. Den ændrede bestemmelse i bygningsreglementet har Energistyrelsen udarbejdet på baggrund af dialog med Kommissionen. I stedet for et forbud mod installation af olie- og naturgasfyr, ville de ændrede bestemmelser stille krav om installation af vedvarende energi i de omfattede bygninger. Imod forventning har det imidlertid ikke været muligt for Kommissionen formelt at afslutte dialogen og dermed gøre det muligt at notificere ændringen i bygningsreglementet vedrørende installation af olie- og naturgasfyr. Derfor udgår efter ønske fra Kommissionen denne del af det udkast til ændring af bygningsreglementet, som sendes til notificering 1. maj 2015. Ændringen vedrørende installation af olie- og naturgasfyr vil i stedet blive noticeret, så snart Kommissionen formelt har afsluttet dialogen.

Oversigt over aktører for og imod overfladetemperaturkravet til vinduer

Følgende er imod fjernelse af kravet:

- Håndværksrådet
- Danske Ark
- Idealcombi (firma, også repræsenteret af Vinduesindustrien)
- Det Økologiske Råd (de kan dog acceptere, at kravet ikke kommer med i BR15, hvis der gribes ind, hvis fjernelsen af kravet medfører problemer)
- Samlet svar fra:
 - a) Dansk Byggeri
 - b) Glasindustrien
 - c) Outrup Vinduer & Døre
 - d) Danske Byggematerialer
 - e) 3F
 - f) BAT Kartellet
 - g) Hvidbjerg Vinduet A/S
 - h) STM A/S
 - i) Konstruktørforeningen
- Vinduesindustrien
- Forsikring og Pension (som dog primært mener, at den nuværende formulering er for upræcis)
- Niras (firma, også repræsenteret af FRI)
- FRI
- Glarmesterlauget
- Søren Vadstrup, arkitekt m.a.a
- Vedvarende energi
- Samlet svar fra:
 - a) Bygnings Frednings Foreningen
 - b) Foreningen Bevaringsværdige Bygninger
 - c) Bygningskultur Danmark
 - d) Landsforeningen for bygnings- og landskabskultur
 - e) Kunstakademiets Arkitektskole
- Parcelhusejernes landsforening

Følgende har udtalt sig som fortalere for fjernelse af kravet:

- DOVISTA (firma, også repræsenteret af Dansk Industri)
- VELUX (firma, også repræsenteret af Dansk Industri)
- Dansk Industri
- Træ- og Møbelindustrien